

NIEUWSBRIEF

Maandelijkse uitgave, editie april 2024

Nieuws van de Stichting

- **Daniëlle Melis (Stap APF) benoemd tot Eumedion-bestuurslid**

Het Algemeen bestuur van Eumedion heeft tijdens zijn vergadering van 26 april jl. Daniëlle Melis voor een periode van drie jaar benoemd tot lid van het Algemeen bestuur. Daniëlle Melis (51 jaar) is sinds 1 juli 2016 bestuurder bij Eumedion-deelnemer Stap Algemeen Pensioenfonds. Daarvoor was zij onder meer voorzitter van het Nyenrode Corporate Governance Instituut en heeft zij verschillende functies bij onder meer Rabobank en NIBC vervuld. Daniëlle Melis is voorts onder meer lid van de raad van commissarissen (RvC) van PGGM Investments, Triodos Bank en Blue Sky Group. Tussen 2018 en 2019 was zij voorzitter van de 'Best Practice Principles Group for Shareholder Voting Research' die de gedragscode voor stemadviesbureaus heeft aangepast. Daniëlle Melis volgt binnen het Eumedion-bestuur Lars Dijkstra (momenteel Chief Investment Officer van PGGM) op die zijn maximale, statutaire zittingstermijn van zes jaar in het bestuur van Eumedion bereikte. Lars Dijkstra was sinds 1 januari 2022 ook bestuursvoorzitter. In december 2023 werd Carola van Lamoen (Robeco) reeds benoemd tot nieuwe voorzitter per 25 april 2024. Gerco Goote (MN) werd door het Algemeen bestuur benoemd tot lid van het Dagelijks bestuur in de functie van penningmeester en Ger Fehrenbach (PGGM) werd alvast benoemd tot vicevoorzitter, secretaris en compliance officer van het Eumedion-bestuur per 11 juni 2024.

- **Eumedion attendeert beleggers op controversiële AVA-voorstellen van AMG, UMG en Euronext**

Eumedion heeft haar deelnemers in de maand april geattendeerd op een aantal

controversiële voorstellen die voor de aankomende aandeelhoudersvergaderingen (AVA's) van AMG Critical Materials (AMG), Universal Music Group (UMG) en Euronext zijn geagendeerd. Alle 'alerts' hebben betrekking op het beloningsverslag en/of een voorstel tot wijziging van het beloningsbeleid. Bij AMG wijst Eumedion op de onverwachtse snelle stijging van de vaste salarissen van de AMG-bestuurders. Uit het beloningsverslag blijkt onvoldoende waarom dit noodzakelijk was. In het geval van beursbedrijf Euronext attendeert Eumedion de institutionele beleggers erop dat de bestuursvoorzitter en een andere bestuurder een extra langetermijnbonus hebben ontvangen ter waarde van één jaarsalaris. De noodzaak van het toekennen van een dergelijke buitengewone bonus is volgens Eumedion onvoldoende gebleken. Bovendien past de toekenning van een buitengewone bonus niet in het door de AVA vastgestelde beloningsbeleid, zodat voorafgaande AVA-goedkeuring noodzakelijk is. Ten aanzien van muziekbedrijf UMG worden de Eumedion-deelnemers in het bijzonder geattendeerd op een excessieve bonusregeling voor de CEO ter waarde van bijna € 100 miljoen. Eumedion karakteriseert daarnaast het voorstel tot wijziging van het beloningsbeleid voor de niet-uitvoerende bestuurders als 'controversieel', omdat de vergoedingen met honderden procenten zullen stijgen en de niet-uitvoerende bestuurders een deel van de vergoeding in aandelen toegekend zullen krijgen, hetgeen in strijd is met de Nederlandse Corporate Governance Code. De AMG-alert is te downloaden via: <https://bit.ly/49D3dMB>, die van Euronext via: <https://bit.ly/4aY59k9> en die van UMG via: <https://bit.ly/3JkjoE7>.

Uit het bestuur

- Tijdens zijn vergadering van 25 april jl. besprak het **Algemeen bestuur** onder meer de meerjarenbegroting 2025-2030, een voorstel tot statutenwijziging en een memo over de (on)wenselijkheid van de strafbaarstelling van 'ecocide'. Daarnaast vond er een aantal wijzigingen in het Algemeen en Dagelijks bestuur plaats (zie bericht onder 'Nieuws van de Stichting').

Komende activiteiten

- **16 mei 2024, Vergadering Dagelijks bestuur.** Op de agenda staan o.a. het tweede concept van het jaarverslag 2023 en van de jaarrekening 2023.

Nieuws uit Den Haag

- **Kabinet steunt CSDDD-
onderhandelingsakkoord**

Het demissionaire kabinet is positief over het uiteindelijke onderhandelingsakkoord over de definitieve tekst van de 'Corporate Sustainability Due Diligence'-richtlijn (CSDDD; zie hierover de Nieuwsbrief van maart 2024) en zal daarom in de Europese Raad van Ministers vóór het akkoord stemmen. Dit schrijft de Minister voor Buitenlandse Handel en Ontwikkelingssamenwerking in een op 12 april jl. aan de Tweede Kamer verzonden brief. Hoewel de Nederlandse inzet bij de Brusselse onderhandelingen niet helemaal is gerealiseerd, is het kabinet "per saldo positief" over de definitieve tekst. Zo vindt het kabinet de totstandkoming van de CSDDD "een belangrijke mijlpaal" in het beleid voor internationaal maatschappelijk verantwoord ondernemen (IMVO). Bovendien zorgen Europese regels voor multinationale ondernemingen voor een gelijk speelveld en een grotere impact bij het mondiaal bevorderen van mensenrechten en milieubescherming. Daarnaast sluit de richtlijn aan op de al bestaande internationale standaarden, zoals de OESO-richtlijnen voor IMVO en de 'Guiding Principles on Business and Human Rights' van de Verenigde Naties. Deze voordelen acht het kabinet belangrijker dan de niet bereikte Nederlandse inzet om de reikwijdte van de CSDDD in lijn te brengen met die van de richtlijn duurzaamheidsverslaggeving ('CSRD') en om de financiële sector volledig

onder de CSDDD te brengen. De Europese Raad van Ministers zal waarschijnlijk op 23 mei a.s. instemmen met het de definitieve CSDDD-tekst, nu het Europees Parlement (EP) op 24 april jl. in plenaire zitting met de tekst heeft ingestemd (met 374 stemmen vóór en 235 stemmen tegen). Het demissionaire kabinet zal de voorbereidingen ter hand nemen om een tijdige en effectieve implementatie van de CSDDD mogelijk te maken. Het demissionaire kabinet heeft de Autoriteit Consument en Markt op het oog als toezichthouder op de nieuwe verplichtingen.

- **Kabinet presenteert alternatieve
dekkingsvoorstellen voor behoud
aandeleninkoop-belastingfaciliteit**

Het demissionaire kabinet vindt het verstandig wanneer de Tweede en Eerste Kamer zouden besluiten tot een alternatief voor het afschaffen van de aandeleninkoopfaciliteit in de dividendbelasting. Alternatieve dekkingsopties ter waarde van structureel € 814 miljoen zijn de afschaffing van de negatief geëvalueerde regelingen in de omzetbelasting (bijvoorbeeld het verlaagde btw-tarief op kappersdiensten en op logies), het verhogen van de premie voor het Arbeidsongeschiktheidsfonds (Aof) of aanpassingen in de tarieven van de vennootschapsbelasting (vbp). Wat betreft die laatste optie kan worden gedacht aan een verhoging van het opstaptarief, een verlaging van de schijfgrens of een verhoging van het reguliere vpb-tarief. Die laatste variant wordt gezien als het meest schadelijk voor het vestigingsklimaat van de aanpassingen in de vpb. Dit schrijven staatssecretaris Van Rij (Fiscaliteit en Belastingdienst) en minister Adriaansens (Economische Zaken en Klimaat) in een op 5 april jl. naar de Eerste Kamer verzonden brief over alternatieve dekkingsopties naar aanleiding van de discussies over het Belastingplan 2024. Bij de behandeling van dit Belastingplan uitte de Eerste Kamer inhoudelijke bezwaren tegen (onder meer) het afschaffen van de vrijstelling van dividendbelasting bij de inkoop van eigen aandelen (de inkoopfaciliteit) vanaf 1 januari 2025. Per motie werd de staatssecretaris van Fiscaliteit en Belastingdienst opgedragen om met alternatieve dekkingsopties te komen (zie Nieuwsbrief

van december 2023). Staatssecretaris Van Rij schrijft in de brief dat gegeven de demissionaire status van het kabinet de uiteindelijke keuze aan het parlement is. Wanneer wordt gekozen voor alternatieven zullen deze maatregelen worden opgenomen in het Belastingplan 2025. De alternatieven zullen worden besproken tijdens de behandeling van de Voorjaarsnota in de Tweede Kamer (17 mei tot (naar verwachting 4 juni a.s.).

- **Tweede Kamerfracties stellen veel vragen over voorstel Wijzigingswet accountancysector**

De verschillende Tweede Kamerfracties hebben maar liefst 37 pagina's aan vragen over het voorstel voor de Wijzigingswet accountancysector gesteld. Dit blijkt uit het schriftelijke verslag bij het wetsvoorstel dat op 3 april jl. door de Tweede Kamer is vastgesteld. De vragen van de Tweede Kamerfracties van GroenLinks-PvdA, de PVV, de VVD, NSC, de BBB, de SGP en de ChristenUnie hebben betrekking op alle onderdelen van het wetsvoorstel, maar de meeste vragen hebben betrekking op de vaststelling, rapportage en publicatie van de zogenoemde 'audit quality indicators' (AQI's) en de verduidelijking van de medeverantwoordelijkheid van de accountantskantoren voor de kwaliteit van de controles door individuele accountants. Ook worden er twijfels uitgesproken over de voorgestelde nieuwe bevoegdheid voor de Nederlandse Beroepsorganisatie voor Accountants (NBA) om een accountant aan een organisatie van openbaar belang (OOB) toe te wijzen als die zelf geen accountant heeft weten te contracteren. Veel fracties merken op dat dit een zeer ingrijpende bevoegdheid is en averechts kan uitwerken op de mogelijke disciplinerende werking van het moeilijk kunnen aantrekken van een accountant. Ook wordt verwezen naar de zeer kritische reflecties in de wetenschapstoets en in het advies van de Raad van State op de voorgestelde aanwijzingsbevoegdheid. Daarnaast wordt minister Van Weyenberg (Financiën) gevraagd hoe voorkomen wordt dat er bij het effectueren van de aanwijzingsbevoegdheid belangenconflicten kunnen ontstaan bij de bestuursleden van de NBA die tevens werkzaam zijn bij een specifiek accountantskantoor. Door het

grote aantal vragen zal het waarschijnlijk nog wel een tijd duren voordat de Tweede Kamer kan overgaan tot de plenaire behandeling van het wetsvoorstel.

- **Raad van State heeft fundamentele bezwaren bij initiatiefwetsvoorstel strafbaarstelling ecocide**

In het initiatiefwetsvoorstel strafbaarstelling ecocide is het onvoldoende duidelijk welke handelingen, onder welke omstandigheden, strafbaar zijn. Het wetsvoorstel dient daarom te worden aangepast voordat het in de Tweede Kamer verder kan worden behandeld. Dit schrijft de Raad van State in zijn op 2 april jl. openbaargemaakte advies over het initiatiefwetsvoorstel van het voormalig Kamerlid Lammert van Raan van de Partij voor de Dieren (zie hierover de Nieuwsbrief van december 2023). De kern van het wetsvoorstel is dat bestuurders van ondernemingen persoonlijk strafrechtelijk vervolgd moeten kunnen worden voor handelen of nalaten dat resulteert in ecocide; het op grote schaal beschadigen van ecosystemen. Volgens de Raad van State is de strafbaarstelling van ecocide in het wetsvoorstel zo algemeen omschreven dat onvoldoende duidelijk is welk gedrag nu precies strafbaar wordt. Zo moet bijvoorbeeld de schade die wordt veroorzaakt volgens het voorstel "ernstig en wijdverbreid" of "ernstig en langdurig" zijn, zonder dat precies duidelijk is wat daarmee wordt bedoeld. Deze onzekerheid geldt ook voor het object waaraan schade is toegebracht. Dat moet bijvoorbeeld een ecosysteem met een "behoorlijke omvang of milieuwaarde" zijn. De adviseur van de wetgever vindt deze bewoordingen niet duidelijk, waardoor de rechtszekerheid niet voldoende is gewaarborgd. In zijn advies maakt de Raad verder een kritische opmerking over het onderdeel van het voorstel waarin is geregeld dat Nederlanders strafrechtelijk kunnen worden vervolgd die buiten Nederland iets doen of nalaten dat als ecocide is te kwalificeren, ook als dit in het land waar het gebeurt niet strafbaar is. Het is nog niet duidelijk of de Partij voor de Dieren met het wetsvoorstel wil doorgaan.

Nieuws uit Brussel

- **EU-adviseur over toekomst Europese interne markt wil 'Europees wetboek voor ondernemingsrecht'**

Er moet een 'Europees wetboek voor ondernemingsrecht' komen om het voor Europese ondernemers gemakkelijker te maken EU-breed activiteiten te ontplooiën. Hiervoor pleit voormalig Italiaans premier Enrico Letta in zijn op 17 april jl. aan de Europese Raad uitgebrachte advies over de toekomst van de Europese interne markt. Het 'high level' rapport 'Much More Than A Market' is in opdracht van het Belgisch EU-voorzitterschap opgesteld. Het Europees wetboek voor ondernemingsrecht heeft niet tot doel nationale wetgeving voor ondernemingen op het terrein van (bijvoorbeeld) vennootschapsrecht, effectenrecht, faillissementsrecht, arbeidsrecht en belastingrecht te vervangen, maar moet een additionele keuzemogelijkheid voor Europese ondernemingen zijn. De heer Letta spreekt in dat kader van een "28^{ste} regime" voor economische actoren om hun "Europeanisering" te ondersteunen. Volgens de voormalige Italiaanse premier moet worden gestart met het opstellen van pan-Europese wetten voor de dienstensector en op het terrein van belastingen. De heer Letta pleit in het rapport verder voor de oprichting van een pan-Europese 'Deep Tech Effectenbeurs' waarvoor speciale regels en toezicht moet gaan gelden. Op die manier kunnen op termijn Europese 'techkampioenen' worden gecreëerd die dan kunnen bijdragen aan de versterking van de Europese strategische autonomie en de economische veiligheidsagenda. Alleen professionele beleggers (pensioenfondsen en grote vermogensbeheerders) zouden toegang tot deze speciale effectenbeurs moeten hebben, die dan onder een speciaal (minder risico-avers), pan-Europees prudentieel toezichtsregime zouden moeten vallen. Daarnaast is de heer Letta voorstander van meer geïntegreerd toezicht op de Europese effectenmarkten, door middel van een geleidelijke vergroting van de directe toezichthoudende bevoegdheden van de Europese koepel van beurstoezichthouders, ESMA, volgens een "bottom-up strategie". Het is daarbij wel van belang dat de governance en het

besluitvormingsproces van ESMA worden aangepast. Daarbij kunnen de governance van en de besluitvorming door de Europese Centrale Bank als voorbeeld dienen. Het is de verwachting dat het 'Letta-rapport' belangrijke input zal vormen voor de agenda van de nieuwe Europese Commissie die na de EP-verkiezingen van begin juni zal worden geformeerd. Andere belangrijke input zal het rapport zijn dat een andere voormalige Italiaanse premier – Mario Draghi – op verzoek van huidig Commissievoorzitter Von der Leyen momenteel schrijft over de toekomst van het Europese concurrentievermogen. Dat rapport wordt in juni verwacht.

- **ESMA wil betere verankering van ESG in credit rating methodologie**

Credit rating agencies moeten ecologische, sociale en governance ('ESG')-factoren beter integreren in de in de methodologieën en het proces om tot een credit rating of ratingoutlook voor een onderneming te komen. Ook moeten gebruikers hierover beter worden geïnformeerd. Dit stelt ESMA voor in een op 2 april jl. gepubliceerd consultatiedocument over mogelijke wijzigingen in de Europese verordening voor credit rating agencies. De Europese Commissie had ESMA gevraagd om met voorstellen hieromtrent te komen. ESMA is van mening dat E-, S- en G-factoren zowel in kwantitatieve als in kwalitatieve zin moeten worden betrokken bij het proces om een credit rating of ratingoutlook af te geven. Als een ESG-factor een belangrijke rol speelde bij de desbetreffende credit rating of ratingoutlook dan moet dit ook in het begeleidende persbericht tot uitdrukking worden gebracht en moet dit worden toegelicht aan de hand van de gebruikte methodologie. Belanghebbenden hebben tot 21 juni a.s. de tijd om op het consultatiedocument te reageren. ESMA moet eind dit jaar het definitieve advies over wijzigingen in de verordening over credit rating agencies bij de Europese Commissie afleveren.

Ondernemingsnieuws

- **Alfen-AVA verwerpt voorstel om volledig virtuele AVA-variant in statuten op te nemen**

De op 9 april jl. gehouden AVA van Alfen is niet akkoord gegaan met het voorstel om het

bestuur en de RvC van de producent van laadpalen en energieopslagsystemen ongeclausuleerd de bevoegdheid te geven om een volledig virtuele AVA bijeen te roepen als het wetsvoorstel hieromtrent tot wet is verheven. Maar liefst 80,8% van het ter AVA aanwezige of vertegenwoordigde kapitaal stemde tegen de voorgestelde statutenwijziging. Eumedion had in maart het voorstel al als 'controversieel' aangemerkt en hierover een alert uitgestuurd (zie Nieuwsbrief van maart 2024). De ondernemingsleiding van de AMX-onderneming had weliswaar in de toelichting op het agendapunt geschreven dat alleen in noodsituaties of andere extreme omstandigheden zal worden uitgeweken naar de volledig virtuele jaarvergadering, maar deze 'disclaimer' was niet opgenomen in de tekst van de statutenwijziging zelf. Bovendien bood de toelichting het bestuur veel vrijheid om eventuele BAVA's volledig virtueel te houden. Eén dag vóór de AVA had de RvC al besloten een ander voorstel in te trekken: de voorgenomen benoeming van Boudewijn Tans als bestuurder van Alfen in de functie van Chief Financial Officer (CFO). Volgens het op 8 april jl. uitgebrachte persbericht bleek tijdens de inwerkperiode van drie maanden dat het bedrijf en de beoogde CFO minder goed bij elkaar pasten dan gedacht. Totdat Alfen een nieuwe CFO heeft gevonden, nemen de huidige twee bestuurders – bestuursvoorzitter Marco Roeleveld en Chief Commercial Officer Michelle Lesh – de taken van de CFO over.

- **Vopak trekt voorstel tot statutenwijziging vijf dagen vóór de AVA in**

Vijf dagen voorafgaand aan de voor 24 april jl. uitgeschreven AVA heeft Vopak het voorstel tot statutenwijziging ingetrokken. Dit gebeurde na "engagement met aandeelhouders en andere stakeholders" aldus het Rotterdamse overslag- en opslagbedrijf. Vopak wilde onder meer in de statuten de mogelijkheid opnemen om de AVA volledig digitaal te houden als het wetsvoorstel hieromtrent tot wet is verheven. Verder stelde de AMX-onderneming voor om de kapitaaldrempel voor aandeelhouders om voorstellen voor de AVA-agenda te doen te verhogen van 1% naar 3% van het geplaatste kapitaal. Veel

minderheidsaandeelhouders, waaronder het Noorse staatsfonds NBIM en de Amerikaanse pensioenfondsen van de staten Californië en New York, hadden moeite met deze voorstellen en waren voornemens om tegen de voorgestelde statutenwijziging te stemmen. Eumedion had haar deelnemers op 28 maart jl. al via een alert geattendeerd op het controversiële agendapunt (zie Nieuwsbrief van maart 2024). Het voorstel tot statutenwijziging behoeft een meerderheid van twee-derde van de uitgebrachte stemmen. Eumedion had haar deelnemers ook geattendeerd op het Vopak-beloningsverslag in verband met de toekenning van een excessieve ontslagvergoeding voor één van de Vopak-bestuurders. Mede door de stemmen die door Vopak's grootaandeelhouder HAL Trust (48,15%) – die ook in de RvC van Vopak is vertegenwoordigd – bracht de AVA toch een positief advies uit over het beloningsverslag. Voor een positief advies was een gewone meerderheid van de uitgebrachte stemmen voldoende.

- **AVA van NSI verwerpt voorstel tot wijziging van het beloningsbeleid voor het bestuur**

De op 19 april jl. gehouden AVA van NSI heeft het voorgestelde nieuwe beloningsbeleid voor het bestuur van het vastgoedfonds verworpen. In totaal stemde 36,35% van het ter AVA aanwezige of vertegenwoordigde kapitaal tegen het voorstel, terwijl een stemmeerderheid van ten minste 75% noodzakelijk is om een nieuw beloningsbeleid vast te stellen. Begin april bleek al dat stemadviesbureau Glass Lewis zijn klanten (meest institutionele beleggers) had geadviseerd om tegen het voorstel te stemmen. Op 5 april jl. schreef de bestuursvoorzitter Bernd Stahl "namens de remuneratiecommissie van de RvC van NSI" namelijk een openbare brief waarin hij de motivering van het Glass Lewis-advies probeerde te weerleggen. Uit de brief blijkt dat Glass Lewis onder meer bezwaar maakte tegen de hoogte van de langetermijnbonus in het geval van uitmuntende prestaties (van 90% naar 200% van het basissalaris voor de bestuursvoorzitter), de verhoging van de kortetermijnbonus bij normaal presteren (van 20% naar 30% van het basissalaris voor de bestuursvoorzitter), de verkorting

van de prestatieperiode voor de langetermijnbonus van drie naar één jaar en het schrappen van de richtlijn om een aandelenpakket in de onderneming op te bouwen (ter waarde van 1,25x het basissalaris voor de bestuursvoorzitter). De 'verweerbrieven' van de NSI-remuneratiecommissie, ondertekend door de bestuursvoorzitter, overtuigde uiteindelijk te weinig aandeelhouders om het voorstel aangenomen te krijgen. Het 'oude' beloningsbeleid blijft daarom voorlopig van kracht voor het NSI-bestuur.

- **AVA BESI adviseert opnieuw negatief over beloningsverslag**

De op 25 april jl. gehouden AVA van BE Semiconductor Industries (BESI) heeft voor het derde achtereenvolgende jaar een negatief advies uitgebracht over het beloningsverslag. Dit meldde de Duivense producent van chipmachines in het op dezelfde dag uitgebrachte persbericht over de AVA-resultaten. Net als in voorgaande jaren uitten veel BESI-aandeelhouders hun ongenoegen over de toekenning – in het begin van 2023 – van additionele aandelen aan bestuursvoorzitter Richard Blickman vanwege de goede prestaties in 2022. De toekenning van 88.020 additionele aandelen leidde tot een extra beloning van ruim € 5,5 miljoen, bovenop zijn beloning uit vast salaris, jaarbonus en langetermijnbonus van ruim € 3,4 miljoen in 2023. In het begin van 2024 zijn voor de prestaties in boekjaar 2023 nog eens 70.000 additionele aandelen toegekend. Deze aandelen zijn momenteel zo'n € 9,17 miljoen waard. Dit is wel de laatste keer dat additionele aandelen aan de bestuursvoorzitter zijn toegekend. Deze discretionaire bevoegdheid is sinds 1 januari 2024 vervallen, aangezien op die datum een nieuw beloningsbeleid in werking is getreden. De totale beloning voor de bestuursvoorzitter zal vanaf dit jaar bij 'normaal presteren' zo'n 42% lager liggen dan onder het vorige beloningsbeleid.

- **Fastned wil 'B Corp' worden**

Fastned stelt zich voortaan expliciet ten doel om door middel van haar bedrijfsvoering en activiteiten "een significant positieve invloed te hebben op de maatschappij en het milieu in zijn algemeenheid". Verder gaat het beursgenoteerde snellaadbedrijf in zijn statuten verankeren dat het bestuur bij zijn

besluitvorming ook rekening houdt met de sociale, economische, juridische of andere gevolgen van de bedrijfsuitvoering van de vennootschap ten aanzien van de werknemers, leveranciers, klanten, de gemeenschappen en de samenleving, het lokale en globale milieu en de korte en lange termijn belangen van de onderneming. Dit blijkt uit het op 24 april jl. gepubliceerde voorstel tot wijziging van het statutaire doel en van de bestuurstaak van Fastned. Het voorstel tot statutenwijziging wordt tijdens de AVA van 6 juni a.s. in stemming gebracht. De statutenwijziging is een voorwaarde om erkend te worden als een zogenoemde Benefit Corporation (B Corp). Deze Amerikaanse organisatie certificeert sinds 2006 wereldwijd bedrijven die naast het succesvol zijn in het maken van winst, ook succesvol zijn in het verwezenlijken van sociale en duurzame doelstellingen. Om B Corp te kunnen worden, moeten bedrijven een strenge assessment doorlopen. Inmiddels dragen meer dan 8.600 bedrijven in 98 landen het certificaat, waaronder Triodos Bank, Bol.com (onderdeel van Ahold Delhaize), Dopper en Tony's Chocolonely.

- **Ajax-bestuursvoorzitter treedt terug na mogelijke handel met voorwetenschap**

De RvC van AFC Ajax heeft op 2 april jl. bestuursvoorzitter Alex Kroes geschorst omdat de RvC het "zeer aannemelijk" acht dat de heer Kroes handel met voorwetenschap heeft gepleegd. Hoewel de RvC aanvankelijk de intentie had hem te ontslaan, is op 25 april jl. met de heer Kroes overeengekomen dat hij terugtreedt als bestuursvoorzitter en vervolgens als titulair technisch directeur bij de Amsterdamse voetbalclub zal beginnen. Het schorsingsbesluit nam de RvC nadat deze had vernomen dat de sinds 15 maart jl. in functie zijnde bestuursvoorzitter een week vóór de publicatie van zijn voorgenomen benoeming op 2 augustus 2023, ruim 17.000 aandelen Ajax had gekocht. President-commissaris Michael van Praag stelde in het op 2 april jl. uitgebrachte persbericht dat "het moment waarop hij de aandelen kocht maakt dat hij handelde met voorwetenschap. Een dergelijke wetsovertreding kan een beursgenoteerde onderneming niet tolereren, zeker niet als

het de CEO betreft". Omdat Ajax een zogenoemde structuurvennootschap is, kan de RvC pas een ontslagbesluit nemen nadat de AVA hierover is gehoord. In de aanloop naar de hiervoor voor 21 mei a.s. uitgeschreven BAVA liet een deel van de leden van de Vereniging AFC Ajax (houder van 73% van de Ajax-aandelen) de RvC weten het niet eens te zijn met het voorgenoemde ontslagbesluit. Daarop is de RvC opnieuw gaan praten met de heer Kroes en is de hiervoor beschreven "oplossing" gevonden. Daarbij is wel afgesproken dat als op enig moment een daartoe bevoegde autoriteit vaststelt dat sprake is van een ernstige overtreding van de regels over handel met voorwetenschap de RvC de positie van de heer Kroes als titulair technisch directeur zal heroverwegen. De taken van de bestuursvoorzitter zijn vooralsnog door de collega-bestuurders Susan Lenderink (CFO) en Menno Geelen (commercieel directeur) overgenomen. Daarnaast staat de president-commissaris het bestuur tijdelijk bij. Mede naar aanleiding van deze gebeurtenissen en de resultaten van het KPMG-onderzoek naar de rol en de belangen van de vertrokken bestuurder voetbalzaken Sven Mislintat (dat ook op de BAVA van 21 mei a.s. zal worden besproken) hebben op 14 april jl. de drie 'oudgediende' commissarissen Annette Mosman, Georgette Schlick en Cees van Oevelen bekendgemaakt af te zullen treden als RvC-leden zodra drie nieuwe commissarissen zijn benoemd.

Overige interessante zaken

- **ISSB onderzoekt het opstellen van verslaggevingsstandaarden voor biodiversiteit en menselijk kapitaal**

De International Sustainability Standards Board (ISSB) onderzoekt de huidige verslaggeving van ondernemingen over risico's en kansen op het terrein van biodiversiteit en menselijk kapitaal en of het opstellen van uniforme verslaggevingsstandaarden daaromtrent wenselijk is. Dit heeft de wereldwijde standaardzetter voor duurzaamheidsinformatie op 23 april jl. bekendgemaakt. In het persbericht schrijft de ISSB dat de ondersteuning van de implementatie van de eerste twee ISSB-verslaggevingsstandaarden (IFRS S1 over algemene duurzaamheidsverslaggeving en

IFRS S2 over klimaatverslaggeving) de komende twee jaar prioriteit heeft. De twee hiervoor genoemde onderzoeksprojecten zijn de andere aandachtsgebieden voor de ISSB. De ISSB-prioriteiten volgen op de consultatie van de ISSB in 2023 over zijn werkagenda (zie Nieuwsbrief van mei 2023). Mede naar aanleiding van de reacties op deze consultatie ziet de ISSB voorlopig af van het starten van een onderzoeksproject naar de verslaggeving over mensenrechten. Bekeken zal worden of dit project bij een volgende agendaconsultatie weer zal worden opgenomen. De ISSB zal, samen met de International Accounting Standards Board (IASB), wel verder werken aan een geïntegreerd verslaggevingsraamwerk voor financiële en duurzaamheidsverslaggeving.

- **ICGN consulteert over wijzigingen in zijn 'Global Stewardship Principles'**

Institutionele beleggers dienen zich ervan te verzekeren dat zij voldoende betrouwbare data, onderzoek en analyse hebben voor hun beleggings- en engagementbeslissingen. Institutionele beleggers dienen hun 'escalatieladder' met betrekking tot de dialoog met beursgenoteerde ondernemingen uit te breiden naar de bekendmaking van het stemgedrag voorafgaand aan de AVA en het afbouwen van het aandelenbelang in de desbetreffende onderneming. Dit staat in de op 3 april jl. door het International Corporate Governance Network (ICGN) gepubliceerde voorstellen tot aanpassing van zijn 'Global Stewardship Principles'. Deze principes worden beschouwd als wereldwijde minimumstandaarden voor het gedrag en transparantie van institutionele beleggers ten aanzien van de dialogen die zij voeren met beursgenoteerde ondernemingen en de deelname aan het AVA-besluitvormingsproces. De 'Global Stewardship Principles' werden in 2020 voor het laatst gewijzigd. De voorstellen zijn geïnspireerd op recente wijzigingen in nationale stewardship codes, zoals die in Spanje, Maleisië, Nieuw Zeeland, Zuid Afrika, Japan en het Verenigd Koninkrijk, en op de ontwikkeling van nieuwe praktijken door wereldwijde institutionele beleggers. Zo leggen steeds meer institutionele beleggers meer openbare verantwoording af over de resultaten van hun engagementinspanningen op

'portefeuilleniveau' dan wel op 'ondernemingsniveau'. Daarnaast voeren veel institutionele beleggers niet alleen dialogen met individuele beursgenoteerde ondernemingen, maar ook met (inter)nationale beleidsmakers om markt- of systeemrisico's te beperken. ICGN stelt voor om deze praktijken nu te codificeren. Belanghebbenden kunnen nog tot 31 mei a.s. op de voorstellen reageren. Het is de bedoeling dat de ICGN-ledenvergadering op 25 september a.s. de herziene principes goedkeurt.

- **NBA-onderzoek: meer aandacht voor fraude, ESG en continuïteit in accountantspresentaties in AVA's**

Accountants hebben in hun presentaties op de AVA's relatief meer aandacht voor de verplichte onderwerpen zoals fraude, duurzaamheid en continuïteit, en relatief minder aandacht voor onderwerpen zoals cyberrisico's, cultuur en 'soft controls'. Dit blijkt uit een door de NBA op 2 april jl. gepubliceerd onderzoek naar het optreden van de accountants in de in 2023 gehouden jaarvergaderingen. Uit het onderzoek blijkt dat alle accountants van de Nederlandse ondernemingen die in de AEX-, AMX- en AScX-index zijn opgenomen op de 2023-jaarvergadering aanwezig waren. 98% van deze accountants heeft tijdens de AVA een presentatie gegeven over de controleaanpak en -bevindingen. Dat is een significante verbetering ten opzichte van het vorige onderzoek naar het optreden van de accountant. Dat had betrekking op de in 2014 gehouden AVA's. Toen gaf nog maar 57% van de accountants een presentatie. De NBA constateert wel een grote variëteit in de inhoud van de presentaties door accountants in 2023. Volgens de NBA sluit dat aan bij de verwachting dat de accountantspresentatie maatwerk is en de presentatie zich focust op het toelichten van de "story of the audit". Maatwerk is daarbij, volgens de accountantsberoepsorganisatie, belangrijker dan het afvinken van alle onderwerpen zoals die zijn opgenomen in de handreiking over dit onderwerp. Teleurstellend is wel dat slechts 43% van de onderzochte ondernemingen de presentatie van de accountant op de website plaatst. De NBA is voorstander van het standaard publiceren van deze presentaties. Uit het onderzoek blijkt verder dat het gemiddeld

aantal vragen dat op de 2023-AVA aan de accountant werd gesteld, is afgenomen ten opzichte van het aantal in 2014. Wel is meer interesse van aandeelhouders om aan de accountant vragen te stellen over cyberrisico's en ESG-onderwerpen.

- **PCAOB legt KPMG Nederland boete op van \$ 25 miljoen voor (de omgang met) examenfraude**

KPMG Nederland moet een boete van \$ 25 miljoen betalen in verband met de inadequate reactie op ernstige signalen van integriteitsschendingen. De inmiddels opgestapte oud-bestuurder Marc Hogeboom moet een persoonlijke boete van \$ 150.000 betalen en mag nooit meer jaarrekeningen controleren van ondernemingen met (ook) een Amerikaanse beursnotering. Deze sancties heeft de Amerikaanse toezichthouder op accountantskantoren (PCAOB) op 10 april jl. opgelegd in verband met de wijdverbreide examenfraude binnen het Nederlandse accountantskantoor en de omgang daarmee. Omdat KPMG Nederland de jaarrekening van sommige Nederlandse ondernemingen met een beursnotering in de Verenigde Staten controleert, valt het kantoor niet alleen onder het toezicht van de Autoriteit Financiële Markten (AFM), maar ook onder het toezicht van de PCAOB. De AFM en de PCAOB hebben nauw samengewerkt in het onderzoek naar de examenfraude bij KPMG Nederland, waarover het kantoor in juli 2023 voor het eerst berichtte (zie Nieuwsbrief van juli 2023). Uit de PCAOB/AFM-onderzoeken blijkt dat er binnen KPMG Nederland door honderden professionals examenfraude is gepleegd, ook door partners en het voormalige hoofd van de accountancytak, Marc Hogeboom. Het ging dan bijvoorbeeld om het onderling delen van antwoorden van toetsen van verplichte trainingen om de vakkennis en vaardigheden op peil te houden. Er heerste binnen KPMG Nederland, volgens de toezichthouders, een cultuur waarin examenfraude kon ontstaan en lang onopgemerkt kon blijven. Bij het opleggen van de sanctie aan KPMG Nederland is er rekening mee gehouden dat het kantoor onderworpen zal worden aan een intensief toezichtprogramma van de AFM. Dit programma omvat het herstel, het uitvoeren van een analyse van de hoofdoorzaken, het vaststellen van beleid en

procedures om het ongepast delen van antwoorden binnen de organisatie te voorkomen en het opsporen en onderzoeken van verder passende veranderingen in de bedrijfscultuur. De bestuursvoorzitter van KPMG Nederland, Stephanie Hottenhuis, noemt de conclusies van de onderzoeken in een op 10 april jl. uitgebracht persbericht "beschamend" en heeft haar verontschuldiging hierover aangeboden. De AFM doet momenteel ook onderzoek naar examenfraude bij de andere accountantskantoren met een OOB-vergunning.

- **SEC stelt inwerkingtreding van klimaat-verslaggevingsregel uit**

De Amerikaanse klimaat-verslaggevingsregel treedt voorlopig nog niet in werking. Dat heeft de Amerikaanse beurstoezichthouder SEC op 4 april jl. besloten nadat verschillende organisaties en ondernemingen de nieuwe verslaggevingsregel bij de rechter hadden aangevochten. Op 6 maart jl. had de SEC juist besloten dat alle ondernemingen die een beursnotering in de Verenigde Staten hebben, verplicht zijn om in hun jaarverslag en/of prospectus informatie op te nemen over materiële klimaatgerelateerde risico's, op welke wijze hierop wordt toegezien en hoe de onderneming die risico's beheerst of zich hieraan aanpast. Voor de grootste beursgenoteerde ondernemingen zou deze verplichting al vanaf boekjaar 2025 ingaan. De SEC wil nu eerst van de rechter vernemen of haar verslaggevingsregel legitiem is. Als de SEC van de rechter groen licht krijgt, zal de SEC de inwerkingtredingsdatum opnieuw vaststellen.

- **Franse parlementariërs doen nieuwe poging om 'Say on Climate' wettelijk te verankeren**

Een groep Franse parlementariërs doet een nieuwe poging om Franse beursgenoteerde ondernemingen wettelijk te verplichten hun klimaat- en duurzaamheidsstrategie elke drie jaar ter adviserende stemming aan de AVA voor te leggen en bij elke materiële wijziging van de strategie. Daarnaast moet jaarlijks een voortgangsverslag over deze strategie worden opgesteld. Dat voortgangsverslag dient jaarlijks ter adviserende stemming aan de AVA te

worden voorgelegd. Een amendement met deze strekking op het wetsvoorstel om het Franse vestigings- en investeringsklimaat te versterken werd op 9 april jl. besproken in de Assemblée nationale (Franse Tweede Kamer). Het amendement is opgesteld door de Franse 'groenen' en werd gesteund door leden van de Renaissance-partij (opgericht door de Franse president Emmanuel Macron). Eind vorig jaar lukte het de parlementariërs niet om eenzelfde amendement op te nemen in een wetsvoorstel om het Franse bedrijfsleven te vergroenen (zie Nieuwsbrief van oktober 2023). Een tweede amendement regelt dat elke Franse beursgenoteerde onderneming haar klimaattransitieplan jaarlijks ter adviserende stemming aan de AVA moet voorleggen. Dit plan moet verenigbaar zijn met de voorschriften van de richtlijn duurzaamheidsverslaggeving ('CSRD') en moet korte, middellange en langetermijndoelstellingen bevatten. Ook moet jaarlijks een voortgangsrapportage over de uitvoering van het plan ter adviserende stemming aan de AVA worden voorgelegd. Als één van deze twee stempunten wordt verworpen, moeten de bonussen voor de bestuurders met ten minste 50% worden gekort. Dit amendement wordt niet gesteund door de leden van de Renaissance-partij. Het oorspronkelijke wetsvoorstel maakt het voor Franse ondernemingen die naar de beurs gaan mogelijk om aandelen met meervoudig stemrecht uit te geven. Daarnaast wordt het private equitymaatschappijen toegestaan om participaties te nemen in een grotere groep ondernemingen. Momenteel is dat alleen mogelijk bij ondernemingen met een waarde van € 150 miljoen. Deze grens wordt verhoogd naar € 500 miljoen. Het wetsvoorstel moet nog in de Franse Eerste Kamer worden besproken.